

Regeling van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zutphen houdende bepalingen over de wijziging van de Beleidsvoorschriften werk, inkomen en participatie gemeente Zutphen 2019 (Beleidsvoorschriften werk, inkomen en participatie gemeente Zutphen 2019 (4e wijziging))

Ons kenmerk: 308489

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zutphen,

overwegende, dat het gelet op wijzigingen in de Participatiewet en de noodzaak een aantal redactionele verbeteringen aan te brengen, gewenst is regels aan te passen;

gelezen het advies van de Brede Adviesraad Sociaal Domein van 7 februari 2022;

gelet op artikel(en) 6.1 van de Verzamelverordening werk en inkomen gemeente Zutphen 2017;

gelet op artikel(en) 4:81 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht;

b e s l u i t :

vast te stellen de

Regeling van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zutphen houdende bepalingen over de wijziging van de Beleidsvoorschriften werk, inkomen en participatie gemeente Zutphen 2019 (Beleidsvoorschriften werk, inkomen en participatie gemeente Zutphen 2019 (4e wijziging))

Artikel I Wijziging regeling

Hoofdstuk 10 Beleidsvoorschriften Schulddienstverlening van de Beleidsvoorschriften werk, inkomen en participatie gemeente Zutphen 2019 wordt vervangen door de volgende tekst:

Hoofdstuk 10 Beleidsvoorschriften Schuldhulp

Iedere inwoner is in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor een gezonde financiële huishouding en het oplossen van geldproblemen. Dit wordt financiële zelfredzaamheid genoemd. De inwoner moet er daarom alles aan doen wat in zijn vermogen ligt om zelf tot een oplossing te komen als er sprake is van schulden. Toch slaagt niet iedereen daarin. Om die reden is op 1 januari 2021 de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening ingevoerd. Op grond van die wet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van hun inwoners bij het oplossen van schulden. Die ondersteuning wordt schuldhulp genoemd.

Dit hoofdstuk beschrijft de regels die gelden voor schuldhulp door de gemeente.

10.1 Doelgroep Schuldhulp

Voor inwoners van Zutphen die 18 jaar of ouder zijn en die problematische schulden hebben, is in principe schuldhulp beschikbaar. Van een problematische schuldsituatie kan worden gesproken als de verwachting bestaat dat iemand niet langer zijn schulden kan aflossen of al gestopt is met het aflossen van schulden. In dat geval kan een beroep worden gedaan op schuldhulp. Dit kan ook een algemene oplossing zijn. Met algemene oplossingen zijn diensten of activiteiten bedoeld die voor iedereen beschikbaar zijn en die gericht zijn op het voorkomen van schulden en blijvende financiële zelfredzaamheid. Gedacht kan worden aan informatie en advies over geldzaken en schulden, een cursus 'omgaan met geld', en budgetcoaching door vrijwilligers. Het gaat vaak om voorzieningen waarbij ook andere organisaties zoals SchuldHulpMaatje betrokken zijn.

Is er (nog) geen sprake van problematische schulden, dan kan een verzoek om schuldhulp toch worden toegekend, als de gemeente dit om andere redenen noodzakelijk vindt. Voor ondernemers is schuldhulp beschikbaar als de onderneming aantoonbaar levensvatbaar is. Het gaat hierbij om natuurlijke personen: een eenmanszaak, vennootschap onder firma (vof), commanditaire vennootschap (cv) of een maatschap.

Ook inwoners die niet over de Nederlandse nationaliteit beschikken, kunnen voor schulddienstverlening in aanmerking komen, als ze rechtmatig in Nederland verblijven in de zin van artikel 8, onder a. tot en met e. en l. van de Vreemdelingenwet 2000.

10.2 Hoe kan een verzoek om schuldhulp worden ingediend?

De inwoner met een verzoek tot schuldhulp meldt zich bij het college. Uiterlijk vier weken na deze melding vindt een gesprek plaats. In dit gesprek wordt de hulpvraag in beeld gebracht en bezien of ondersteuning door schuldhulp nodig is. Tijdens dit gesprek kan een verzoek tot schuldhulp worden gedaan. Als de inwoner er op staat dit verzoek al tijdens de melding te doen, kan dit niet geweigerd worden.

De melding bij schuldhulp kan op drie manieren plaats vinden:

1. de inwoner meldt zich zelf bij de gemeente met zijn hulpvraag;
2. de inwoner accepteert het aanbod van de gemeente voor een gesprek naar aanleiding van een of meerdere door de gemeente ontvangen signalen van betalingsachterstand bij de huur, nutsvoorzieningen en/ of zorgverzekering;
3. de inwoner wendt zich met zijn hulpvraag in eerste instantie tot een andere organisatie in Zutphen die op het gebied van schuldhulp samenwerken met de gemeente, zoals Perspectief en Schuldhulpmaatje. De melding kan dan, met toestemming van de inwoner, via een dergelijke organisatie plaatsvinden.

Is er sprake van een crisissituatie, bijvoorbeeld een gedwongen woningontruiming of afsluiting van gas, licht of water? Dan kan binnen drie werkdagen na melding bij de gemeente het eerste gesprek plaatsvinden.

Het verzoek is een aanvraag in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Een aanvraag kan zowel mondeling als schriftelijk worden gedaan.

Na de aanvraag wordt uiterlijk binnen maximaal acht weken een besluit genomen op een verzoek tot schuldhulp. Dit is een besluit tot toelating tot schuldhulp en houdt ofwel een afwijzing ofwel een toekenning in. De toekenning bestaat uit een plan van aanpak. In dit plan staat waarom in de situatie van de inwoner schuldhulp noodzakelijk is en waaruit deze schuldhulp bestaat. Het plan geeft inzicht in het verloop van het schuldhulptraject. Ook wordt de vereenvoudigde beslagvrije voet opgenomen in het plan.

Het college neemt een besluit op basis van aanwezige brongegevens. Wanneer de informatie ontoereikend is om een besluit te kunnen nemen, wordt de inwoner verzocht om aanvullende informatie te leveren. Het niet leveren van deze informatie, is geen reden om de aanvraag af te wijzen. Een besluit tot toelating tot schuldhulp is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. De aanvrager kan daartegen bezwaar maken en beroep instellen.

10.3 Welke ondersteuning biedt de gemeente?

Als het college besluit om de inwoner schuldhulp aan te bieden, dan wordt daarbij tegelijkertijd bepaald wat de vorm van de ondersteuning zal zijn. Dit gebeurt in nauw overleg met de aanvrager en wordt vastgelegd in een plan van aanpak. Schuldhulp kan bestaan uit:

- a. Schuldregeling: een afspraak met de schuldeisers over terugbetaling van een deel van de schulden, tegen finale kwijting;
- b. WSNP-verklaring: als een schuldregeling niet mogelijk is, kan een verzoek worden ingediend bij de rechtbank om een wettelijke schuldsanering. Het college verklaart dan dat een schuldregeling niet mogelijk is;
- c. Stabilisatie: het in evenwicht brengen van de inkomsten en de uitgaven met als doel een schuldregeling op te kunnen starten;
- d. Budgetbeheer: omvat alle activiteiten in het kader van het beheren van de inkomsten van de inwoner en het verrichten van betalingen, overeenkomstig het vastgestelde budgetplan. Het doel van budgetbeheer is het garanderen dat betalingen tijdig gedaan worden en dat er geen (nieuwe) schulden of betalingsachterstanden ontstaan;
- e. Budgetcoaching: ondersteuning bij het op orde brengen van de financiën met als doel de inwoner (blijvend) financieel zelfredzaam te maken;
- f. Nazorg: het college houdt dan de vinger aan de pols als de schuldhulp is afgerond met als doel een nieuw schuldenprobleem te voorkomen.

De gemeente kan de inwoner ook schuldhulp aanbieden in de vorm van advies. Hiervoor is geen besluit noodzakelijk.

Bij het bepalen van de schuldhulp die wordt aangeboden, weegt het college een aantal zaken tegen elkaar af:

- a. De effectiviteit van het inzetten van schuldhulp;
- b. De omvang van de schuldensituatie en de regelbaarheid daarvan;
- c. De mate van zelfredzaamheid van de inwoner en zijn netwerk;
- d. De leerbaarheid en de gemotiveerdheid van de inwoner;
- e. De zienswijze van de inwoner;
- f. Een eerder gebruik van schuldhulp;
- g. De mate van verwijtbaarheid bij een eventuele fraudeschuld.

Aan het aanbod tot schuldhulp kunnen voorwaarden worden verbonden. Zo'n voorwaarde kan bijvoorbeeld zijn: het aanvaarden van hulpverlening, zodat de schuldhulp een blijvend resultaat heeft.

10.4 Welke verplichtingen gelden er?

Schuldhulp is niet vrijblijvend. De inwoner die is toegelaten tot schuldhulp, heeft een aantal verplichtingen:

- a. Informatieplicht: alle feiten die van belang kunnen zijn voor de schuldhulp moeten worden doorgegeven aan het college;
- b. Medewerkingsplicht: om schuldhulp tot een succes te maken moet de inwoner de medewerking verlenen die daarvoor nodig is. Concreet betekent dat onder meer:
 - i. Het nakomen van afspraken;
 - ii. Het nemen van maatregelen die de mogelijkheden verruimen om de schulden af te lossen, zoals het verkrijgen en behouden van betaald werk, een beroep doen op inkomensvoorzieningen en het verkopen van niet noodzakelijke bezittingen;
 - iii. Nieuwe financiële verplichtingen aangaan of betalingsverplichtingen niet nakomen, waardoor nieuwe schulden ontstaan;
 - iv. Het verlenen van toestemming om noodzakelijke informatie te kunnen inwinnen bij, of te verstrekken aan derden;
 - v. De verplichting om zichzelf te identificeren aan de hand van een geldig legitimatiebewijs.

Met de inwoner worden alle verplichtingen besproken.

10.5 Wanneer kan schuldhulp worden geweigerd of beëindigd?

De effectiviteit van schuldhulp wordt sterk bepaald door de schuldhulp die wordt aangeboden. In deze schuldhulp wordt rekening gehouden met de stress die schuldenproblematiek veroorzaakt en het (daardoor) beperkte 'doenvermogen' van de aanvrager. Waar mogelijk wordt de aanvrager ontzorgd. De schuldhulp biedt op een transparante manier perspectief op een schuldenvrije toekomst.

Van de aanvrager wordt verwacht dat hij zich maximaal inspant om de schuldhulp tot een succes te maken. In een aantal gevallen kan de schuldhulp geweigerd of beëindigd worden:

- a. de inwoner komt de opgelegde voorwaarden en verplichtingen niet na;
- b. de inwoner misdraagt zich ernstig ten opzichte van medewerkers van de gemeente;
- c. de inwoner behoort niet langer tot de doelgroep;
- d. de inwoner verzoekt om beëindiging of overlijdt;
- e. de inwoner heeft in de voorafgaande twee jaar eerder gebruik gemaakt van schuldhulp of de WSNP en deze is door toedoen van de inwoner voortijdig beëindigd;
- f. er is sprake van – bij boeteoplegging vastgelegde - opzet of grove schuld bij een fraudeschuld.

Andere situaties waarin de schuldhulp kan worden geweigerd of beëindigd zijn:

- a. Schulden die niet regelbaar zijn. Daarmee wordt bedoeld: schulden die niet in aanmerking komen voor een schuldregeling of waarvan de omvang nog niet vaststaat;
- b. De problematische schuldsituatie is opgelost.

Het college gaat niet zomaar over tot het weigeren of beëindigen van schuldhulp. Als het gaat om onvoldoende gegevens, dan krijgt de inwoner de mogelijkheid om die gegevens alsnog aan te leveren (een hersteltermijn). Daarnaast wordt bij een besluit om schuldhulp te weigeren of te beëindigen altijd betrokken de vraag wat de gevolgen van dit besluit zijn. Ook wordt gekeken of de inwoner iets te verwijten valt. Als het gevolg is dat een dreigende situatie ontstaat, zoals huisuitzetting of gezondheidsschade, dan kan het college alsnog besluiten om een vorm van ondersteuning aan te bieden.

10.6 Wettelijke basis

Dit hoofdstuk is gebaseerd op de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Meer concreet:

Thema

Doelgroep: geen vreemdeling zonder geldige verblijfstitel
Aanvraag
Wachttijd
Verplichtingen
Weigering schuldhulp

Artikelen

3, vierde lid Wgs
4 en 4a Wgs; 1:3 en 4:1 t/m 4:6 Awb
4 Wgs
6 en 7 Wgs
3, tweede en derde lid Wgs

Artikel II Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op de dag na de datum van bekendmaking en werkt terug tot en met 1 juli 2021.

Artikel III Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling tot wijziging van de Regeling tot wijziging van de Beleidsvoorschriften werk, inkomen en participatie gemeente Zutphen 2019 (4e wijziging).

Aldus besloten op 15 maart 2022.

Het college van burgemeester en wethouders,

De burgemeester, de secretaris,